

Ondersteunings Profiel 2021-2022

Meidoornschool Stadskanaal

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Inleiding	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Algemene gegevens	3
2 Algemene gegevens	4
2.1 Algemene gegevens	4
3 Ambities voor passend onderwijs	5
3.1 Ambities	5
4 Onderwijsconcept, ondersteuning, structuur	6
4.1 Ondersteuningsconcept	6
4.2 CAREBAGS	8
4.3 Handelingsgerichte diagnostiek	12
4.4 Onderwijsstructuur	14
4.5 Stage en arbeidstoeleiding	16
5 Basiskwaliteit	17
5.1 Evaluatie op basis van het Onderzoekskader	17
5.2 Zelfevaluatie op basis van Roadmap Marzano	18
6 Parels	19
6.1 Parels	19
7 Voorzieningen	20
7.1 Fysiek	20
8 Personeel	21
8.1 Samenstelling van het team	21
8.2 Commissie van Begeleiding	22
9 Toelating van leerlingen	23
9.1 Toelating van leerlingen	23
10 Onze grenzen m.b.t. passend onderwijs	24
10.1 Onze grenzen m.b.t. passend onderwijs	24

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het ondersteuningsprofiel geeft een beeld van de kwaliteit van onze school en de ondersteuning die onze school kan bieden aan met name leerlingen met een extra onderwijs- en/of ondersteunings- behoefte. Het SOP geeft kengetallen en daarnaast onze reflectie daarop en de voorgenomen actiepunten. Via het SOP geven we het SWV en ons bestuur inzicht in onze basiskwaliteit, de kwaliteit van de basisondersteuning, de zorgzwaarte, de voorzieningen van de school, de deskundigheid van de werknemers en de mogelijkheden om bepaalde (passende) extra ondersteuning te geven.

1.2 Algemene gegevens

De Meidoornschool is een school voor speciaal (voortgezet) onderwijs en valt onder het bestuur van Scholengroep Perspectief. De Scholengroep bestaat uit 14 scholen. Van deze scholen bieden er 12 regulier basisonderwijs. Daarnaast is er een school voor speciaal basisonderwijs. De scholen staan in de gemeenten Stadskanaal en Westerwolde.

2 Algemene gegevens

2.1 Algemene gegevens

Gegevens van de organisatie	
Vereniging	Scholengroep Perspectief
Bestuurder	Rob Brunekreeft
Adres	Loodzetter 7
Postcode + Plaats	9502 EW Stadskanaal
E-mailadres	info@scholengroeperspectief.nl
Telefoonnummer	0599-612612
Website	www.scholengroeperspectief.nl

Gegevens van de school	
Brinnummer	26MU
Schoolnaam	Meidoornschool
Directeur	Trea Niezen
Adres	Vlaanderenlaan 7
Postcode + Plaats	9501 TJ Stadskanaal
E-mailadres	directie.meidoornschool@sgperspectief.nl
Telefoonnummer	0599-652022
Website	www.sovsodemeidoornschool.nl

Gegevens van het SWV	
Naam SWV:	VO 2202 Coöperatie VO 22-02 U.A. VO 2102 St. SWV Zuidoost-Friesland VO PO 2202 Stg. Samenwerkingsverband 22-02 PO 2401 Stg. Leerlingzorg P.O. Almere PO 2001 Stg. SWV PO 20-01 VO 2002 SWV Groningen Ommelanden V(S)O VO 2201 SwV PaOn VO 22.01 PO 2201 SWV PO Noord-Drenthe PO 2706 SWV Waterland PO
Datum vaststelling SOP:	Januari 2022

3 Ambities voor passend onderwijs

3.1 Ambities

We zien steeds meer de verschuiving van passend onderwijs naar inclusiever onderwijs. Voor de komende periode hebben we een aantal ambities in dit kader vastgesteld. Deze ambities vormen de focus voor ons handelen. We richten ons op het intensiveren van de bestaande samenwerking tussen het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs. De stip op de horizon is hierbij de integratie van beide voorzieningen en de vorming van gespecialiseerd onderwijs. Het voortgezet speciaal onderwijs zal in toenemende mate gaan samenwerken met onder andere het praktijkonderwijs en andere mogelijke partners in het voortgezet onderwijs. We willen hiermee de kansen van onze leerlingen vergroten en kennis en expertise zoveel mogelijk bundelen.

Samenwerken met partners uit de zorgsector krijgt ook steeds meer vorm. We hebben sinds 2009 een samenwerking met Cosis. Deze samenwerking heeft diverse vormen gekend. Sinds een aantal jaren uit deze samenwerking zich in het gezamenlijk bespreken van jonge kinderen in de leeftijd van 4 t/m 7 jaar. Vanuit onze gezamenlijke expertise wordt bekeken welk aanbod het meest geschikt lijkt voor leerlingen waarvan onvoldoende duidelijk is wat passend is. In het voorjaar van 2022 zal er een observatiegroep voor deze kinderen worden ingericht, waarbij ook RENN4 en het CJGV als partners aansluiten. Daarnaast worden in de aanvangsgroep in het SO zowel leerlingen van de Meidoornschool als cliënten vanuit Cosis geplaatst, die door zowel een leerkracht als een pedagogisch medewerker begeleid worden.

4 Onderwijsconcept, ondersteuning, structuur

4.1 Ondersteuningsconcept

Onze school voor zeer moeilijk lerende kinderen en jongeren heeft de wettelijke opdracht om een onafgebroken ontwikkeling voor de leerlingen te realiseren.

Vanuit deze wettelijke opdracht vloeit de opdracht voort te streven naar een continue vooruitgang in de ontwikkeling van leerlingen. Er wordt in dit SOP weergegeven welke bijdrage de school kan leveren aan de ontwikkeling van leerlingen. Binnen de Meidoornschool spreken we in dit kader over leerlingenzorg.

Voor elke leerling zal het team het leerstofaanbod, de leertijd, het onderwijsleerproces en het schoolklimaat afstemmen op de individuele hulpvragen ten einde voor de leerling optimale opbrengsten te realiseren. Van maximale opbrengsten is sprake als de prestaties van de leerling tenminste op het niveau liggen dat op grond van de specifieke kenmerken van de betreffende leerling verwacht mag worden. Bij het ZML-onderwijs laat de vraag of de prestaties van leerlingen tenminste op het niveau liggen dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht, zich slechts beantwoorden als gekeken wordt naar de vooruitgang in de ontwikkeling van individuele leerlingen, zoals deze worden geregistreerd in het systeem van leerlingenzorg.

In de literatuur zijn verschillende definities van 'zorgleerlingen' terug te vinden, bijvoorbeeld:

'Zorgleerlingen zijn alle leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, zoals leerlingen met leer- en gedragsproblemen of beperkingen van lichamelijke of zintuiglijke aard, die het volgen van onderwijs bemoeilijken (Smeets & Rispens, 2008).'

of

'Alle leerlingen met specifieke problemen of beperkingen die een specifieke aanpak of extra hulp nodig hebben, in het regulier of het speciaal onderwijs (Evaluatie en Adviescommissie Passend Onderwijs, 2008)'

Het moge hieruit duidelijk zijn dat deze definities betrekking hebben op een grote groep leerlingen. Leerlingen (en daarmee ook de leerlingenzorg) zijn voortdurend in ontwikkeling, daarom wordt dit SOP jaarlijks bijgesteld.

Leerlingenzorg is een omvangrijk concept met diverse aspecten. Dit SOP biedt een zo volledig mogelijk overzicht voor de situatie op de Meidoornschool. De orthopedagoog, psycholoog en intern begeleiders zijn verantwoordelijk voor de leerlingenzorg en vormen samen het ondersteuningsteam.

Vanuit het ondersteuningsteam vindt, indien nodig, overleg plaats met de logopedist, fysiotherapeut, jeugdarts, het schoolmaatschappelijk werk, de directie, en verscheidene externe instanties.

De werkzaamheden van het ondersteuningsteam zijn gericht op het in samenwerking met de leerkracht tijdig signaleren van problematiek, het diagnosticeren van problematiek, het bieden van ondersteuning en begeleiding aan leerkrachten, leerlingen en ouders, daar waar zich problemen voordoen. De betreffende problematiek kan zeer divers van aard zijn (bijv. sociaal-emotioneel, cognitief of problematiek in de thuissituatie). Het ondersteuningsteam vervult ook een beleidsmatige rol. Jaarlijks worden de opbrengsten in kaart gebracht en wordt het zorgplan herzien. Tevens wordt er een toets kalender opgesteld en zorg gedragen voor het aanleveren en implementeren van formats.

Het systeem van onze leerlingenzorg ondersteunt een cyclisch proces van handelingsplanning, op deze manier kunnen wij aannemelijk maken wat de prestaties van leerlingen zijn en of deze tenminste op het niveau liggen dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van het Ontwikkelingsperspectief, wat op 16 jarige leeftijd wordt omgezet in een Individueel Transitieplan.

Teneinde een sluitend systeem van zorg en begeleiding te waarborgen voorziet ons systeem in de componenten, beschreven in onderstaande tabel:

Beschrijving beginsituatie	Er wordt een beschrijving gegeven van de onderwijsrelevante beginsituatie van de leerling om een scherp beeld te krijgen van mogelijkheden en beperkingen.
Ontwikkelingsperspectief (+uitvoering)	Een ontwikkelingsperspectief (OPP) is te omschrijven als 'de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerlingen voor een bepaalde langere periode' en leidt tot een prognose van het uiteindelijke uitstroomniveau van een leerling. Voor de leerkracht vormt het ontwikkelingsperspectief een belangrijk instrument om het onderwijs planmatig in te richten en opbrengstgericht vorm te geven. Bij problemen of vastlopen kan de expertise van de Commissie van Begeleiding worden ingeschakeld.
Leerling Kenmerken Kaart	Het persoonsbeeld van de leerling wordt vormgegeven in een leerlingkenmerkenkaart. Er wordt een algemene beschrijving gegeven van de leerling. Werk- en taakgedrag, sociaal-emotionele ontwikkeling, interesses en favoriete bezigheden, aandachtspunten en toekomstwens van leerling en ouders worden hierin beschreven.
Evaluatie	Het ontwikkelingsperspectief wordt halfjaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld naar boven of beneden. Ook de leerlingkenmerkenkaart wordt indien nodig jaarlijks bijgesteld.
Registratie en leerlingen volgen	Er wordt jaarlijks getoetst m.b.v. CITO toetsen, daarnaast wordt halfjaarlijks geëvalueerd hoe de leerlingen zich ontwikkelen t.o.v. de CED-leerlijnen. De vorderingen en ontwikkelingen worden in de volle breedte (sociaal, emotioneel, cognitief, fysiek) zichtbaar gemaakt en geregistreerd.
Emotionele ontwikkeling	De emotionele ontwikkeling wordt één keer per twee jaar in kaart gebracht met behulp van de SEO-R2, de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking. Het niveau van emotionele ontwikkeling wordt uitgedrukt in vijf fasen.
Interne en externe deskundigen	Het is mogelijk om interne en externe deskundigheid in te roepen. De CvB heeft een multidisciplinair team, waardoor de kwaliteit gewaarborgd kan worden. Waar nodig kan externe ondersteuning worden ingeschakeld.
Individueel transitieplan	In de laatste fase van het VSO wordt het OPP vervangen door het ITP. In dit plan wordt concreet gemaakt op welke wijze naar een (werk)plek wordt toegewerkt. In dit plan wordt de uitstroombestemming van de leerling vastgesteld.
Nazorg	Nadat de leerling is uitgestroomd naar dagbesteding, werk of vervolgonderwijs houdt de school nog twee jaar nazorg. Zie kwaliteitskaart uitstroom.

4.2 CAREBAGS

De Meidoornschool biedt leerlingen een stimulerende en betrouwbare omgeving met als doel het voorbereiden op een zo zelfstandig mogelijk volwassen bestaan. Er wordt gewerkt aan de optimale ontplooiing van leerlingen, rekening houdend met hun (on)mogelijkheden en hun ontwikkelingsperspectief.

Om er voor te kunnen zorgen dat alle leerlingen zich optimaal kunnen ontplooiën, dient een onderwijsleeromgeving aan te sluiten bij de behoeften van de leerling (Stevens, 1997). Dit betreft de situatie in de reguliere klassensituatie, maar bijvoorbeeld ook specialistische behandeling buiten de klas en remedial teaching (Knorth, Minnaert & Ruijsenaars, 2005). Wanneer er mogelijkheden zijn om de drie psychologische basisbehoeften (autonomie, competentie en relatie) te kunnen bewerkstelligen, zullen leerlingen meer van de onderwijsomgeving profiteren (Stevens, 1997). Wanneer deze mogelijkheden er niet zijn, is de kans groot dat leerlingen in mindere mate deelnemen aan het proces van zelfontplooiing en is de kans groot op een vertraagd of stagnerend ontwikkelingsproces (Henneman, Kleijnen & Smits, 2004).

Uit diverse onderzoeken is gebleken dat kinderen met leerproblemen niet alleen cognitieve problemen hebben, maar ook moeilijkheden (kunnen) ondervinden met aandacht, motivatie, beheersing van emoties en met sociale en uitvoerende processen van het leren. Vaak komen deze problemen voort uit negatieve leerervaringen en emoties bij eerdere taken (Knorth, Minnaert & Ruijsenaars, 2005).

Binnen de Meidoornschool wordt gewerkt volgens het theoretische model van Minnaert, CAREBAGS (2005). Dit model biedt een wetenschappelijk onderbouwd kader voor zowel het onderwijs als de zorg, voor het pedagogisch en didactisch handelen in een integrale benadering. De zorg voor individuele leerlingen wordt geïntegreerd in een onderwijsconcept. Het model kleurt het handelen van alle betrokkenen en daarnaast maakt het eenieder bewust(er) van de handelingsmogelijkheden binnen de school.

CAREBAGS

CARE kenmerkt het handelen binnen de Meidoornschool, gekoppeld aan BAGS, de middelen, methoden en instrumenten die dit mogelijk maken. Dit stellen wij als onze standaardaanpak in het omgaan met leerlingen. Voor alle leerlingen wordt gezorgd voor de vier basale psychologische basisbehoeften:

Competentie (ik kan iets);

Autonomie (ik doe er toe; zelfsturing);

Relatie (ik hoor er bij);

Engagement (ik ben betrokken bij wat ik doe).

Daarnaast is er onderwijskundige aandacht voor:

Beschermende factoren (waar zit de kracht van de leerling);

Adaptief onderwijs (onderwijs op maat; hoe leert de leerling);

Gedragsbeïnvloeding;

Systematisch handelen.

Op alle niveaus zullen leerkrachten eigen handelen moeten toetsen aan de vraag of er beantwoord wordt aan de behoeften van competentie, autonomie, relatie en engagement van de leerling.

De factoren genoemd in dit model blijken op de leerlingen een positieve uitwerking te hebben. De standaardaanpak leidt tot onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die gelden voor alle leerlingen op de Meidoornschool.

CAREBAGS wil het theoretisch kader zijn van een dynamisch en recursief onderwijszorgmodel waarin een verantwoord evenwicht is tussen onderwijs en zorg op alle onderwijsniveaus. Dit model vraagt niet alleen om de onderwijszorgdoelstellingen (CARE), maar ook om de middelen en handelingskaders (BAGS) te beschrijven en evalueren op schoolniveau, op groeps-, klas- of projectniveau en -waar nodig- op individueel niveau (Minnaert, 2005). Door middel van dit model kunnen middelen en handelingskaders (BAGS) doelbewust, doelgericht en adaptief ingezet worden om effectief recht te doen aan de behoeften van leerlingen (CARE).

Het doel van dit model is een continue, professionele begeleiding van leerlingen waarin een verantwoord evenwicht is tussen onderwijs en zorg op alle onderwijsniveaus.

CARE

De eerste pijler voor een (ortho)pedagogisch- didactisch kader ten behoeve van de gecombineerde onderwijs- en zorgeffectiviteit is de zorgopdracht voor 'CARE', competentie, autonomie, relatie en engagement.

Zoals al genoemd in de inleiding, dient de onderwijsomgeving aan te sluiten bij de behoeften van leerlingen.

Leerlingen profiteren meer van onderwijs naarmate er meer aan de basisbehoeften van de leerling kan worden voldaan.

Competentie

Competentie staat voor de behoefte van iemand om zichzelf als capabel te ervaren: in staat zijn om een gewenst resultaat te behalen (iets kunnen, iets beheersen, de ervaring iets te kunnen leren) en een ongewenst resultaat te vermijden. Om een positief gevoel van competentie te realiseren moet de leerling kennis hebben van leerstrategieën: wanneer een leerling weet hoe hij moet leren, heeft dat invloed op het gevoel van competentie. Daarnaast dient de leerling kennis te hebben van zijn eigen capaciteiten en moet hij weten welke factoren (binnen en buiten zichzelf) het leerproces gunstig beïnvloeden (Knorth, Minnaert & Ruijsenaars, 2005). Veel leerlingen binnen cluster 3 hebben een negatief ontwikkeld competentiegevoel. Het is belangrijk om zorg te dragen voor een leeromgeving waarin leerlingen positieve (leer) ervaringen kunnen opdoen en inzicht krijgen in hun eigen capaciteiten. Knorth, Minnaert en Ruijsenaars (2005) stellen eveneens dat de betrokkenheid van opvoeders en de mate van structuur in de opvoeding positief samenhangen met het gevoel dat kinderen hebben over hun competentie. Binnen de Meidoornschool zorgen de leerkrachten daarom voor constante betrokkenheid bij elke leerling en structuur in het dagelijks handelen.

Autonomie

Autonomie betreft het gevoel van leerlingen van vrijheid of zelfbeschikking, zelf keuzes kunnen maken en zelf activiteiten kunnen sturen. Wanneer van leerlingen wordt gevraagd om beslissingen te maken en acties te ondernemen in een context die voor hen niet betekenisvol is, kan dit angst en onzekerheid opwekken. Dit is zo wanneer nog geen positief gevoel van autonomie is ontwikkeld. Leerlingen weten dan bijvoorbeeld niet hoe ze aan een taak moeten beginnen, ze hebben het gevoel te zwemmen of te 'verdrinken' in de opdracht (Van der Werf, 2005). Zowel te veel autonomie (gevoel geen houvast te hebben of te zwemmen in een opdracht) als te weinig autonomie (geen gevoel van vrijheid/ zelfbeschikking) kunnen leiden tot minder interesse en minder energie om competenties te ontwikkelen (Minnaert, 2004). Het is daarom van belang dat kinderen noch aan hun lot worden overgelaten noch onder dwang staan. Het is belangrijk dat er ook wordt gekeken naar de zone van naaste ontwikkeling (Vygotskij): de scala van activiteiten die kinderen aankunnen met hulp van een volwassene of medeleerling. Het is goed om af te stemmen wat een leerling zelf kan en waarbij hulp verondersteld wordt. Een betekenisvol en op maat gesneden evenwicht bewaren tussen te veel en te weinig autonomie (passend bij leeftijd en ontwikkelingsniveau) vraagt om een bijzondere 'CARE' van de leerkracht.

Relatie

Leerlingen hebben ook behoeften buiten zichzelf, namelijk aan sociale verbondenheid en contact met anderen, 'het erbij horen'. Te denken valt aan de behoefte aan een veilig leerklimaat, aan hulp, support en betrokkenheid van opvoeders en leeftijdsgenoten (Minnaert, 2005). Wanneer een leerling het gevoel heeft dat de leerkracht heel betrokken is, heeft de leerling meer vertrouwen in eigen kunnen. Ook leeftijds- en groepsgenoten vormen een belangrijke bron van een veilig (of juist onveilig) leerklimaat (Opdenakker, Van Damme & Minnaert, 2002). De leerkracht binnen de Meidoornschool toont daarom interesse in de kinderen en is betrokken bij wat leerlingen doen, om zo het zelfvertrouwen van de leerlingen te vergroten. Daarnaast organiseert de leerkracht een veilig leerklimaat binnen de klas.

Engagement

Engagement betreft het verlangen van de mens om met iets zinnigs bezig te zijn. De drie basale voorwaarden (competentie, autonomie, relatie) moeten worden ingezet als instrument om leerlingen geëngageerd te krijgen in het leerproces (Minnaert, 2005). Geëngageerd zijn leidt tot diepte-investering en doorzettingsvermogen. Bij veel cluster 3 leerlingen is het engagement zwak, daarom is een passende en uitdagende onderwijszorgomgeving van belang. Het onderwijs moet betekenisvol zijn voor elke leerling.

Het onderwijs binnen de Meidoornschool streeft naar de opheffing van de disbalans tussen de basisbehoeften, zodat de leerling in staat wordt gesteld om zijn onderwijskansen en ontwikkelingsmogelijkheden optimaal te benutten en te komen tot een passend uitstroomperspectief.

BAGS

Aansluitend op de zorgopdracht voor 'CARE', is er sprake van de vraag hoe dit bereikt kan worden. De tweede pijler voor een (ortho)pedagogisch- didactisch kader is daarom de onderwijskundige gerichtheid op BAGS: op Beschermende factoren, op Adaptiviteit, op Gedragsbeïnvloeding en op Systematisch werken (Minnaert, 2005).

BAGS omvat de middelen, methoden en instrumenten die zijn in te zetten om de zorg voor CARE te bereiken.

Gerichtheid op Beschermende factoren

Beschermende factoren nemen de oorzaak van het probleem niet weg, maar deze compenseren de gevolgen van het leerprobleem of dringen deze gevolgen terug (Minnaert, 2005). Beschermende factoren zijn ook terug te vinden in het meervoudig risicomodel van Van der Ploeg (1997). Zowel risicofactoren als beschermende factoren spelen een rol in de ontwikkeling van het kind en deze kunnen endogeen (in het kind) of exogeen (buiten het kind) van aard zijn. Vaak is men gericht op wat er fout gaat, maar uit onderzoek is gebleken dat de resultaten beter zijn wanneer gebruik wordt gemaakt van de sterke kanten van een individu of wat goed is in de omgeving (Van der Ploeg, 1997). Voorbeelden van beschermende factoren zijn bijvoorbeeld de intelligentie van een kind, een goede werkhouding, coöperatieve ouders, goede motivatie, uitblinken in iets etc. Binnen de Meidoornschool wordt door de leerkrachten gebruik gemaakt van de sterke kanten/ kwaliteiten van elke leerling en zijn omgeving.

Gerichtheid op Adaptief onderwijs

Adaptief onderwijs is gericht op grip krijgen op de onderwijsbelemmeringen van leerlingen, zodat zij opgelopen onderwijsachterstanden kunnen wegwerken dan wel geen verdere achterstand oplopen. Onderwijs moet (in wijze van instructie, aanbod, werkvormen, lesmodellen etc.) aansluiten bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling. Adaptief onderwijs is gericht op het omgaan met verschillen, zowel op cognitief als op sociaal- emotioneel gebied. Het is belangrijk om differentiatie in te zetten als onderwijskundig middel om effectief om te gaan met verschillen in het kennis- en vaardigheidsniveau van leerlingen (Minnaert, 2005). Volgens Minnaert vraagt dit specifiek om convergente differentiatie: doelbewust gedifferentieerd onderwijs dat zich met name richt op het compenseren van leerlingen met specifieke onderwijskundige behoeften en/ leerachterstanden. Ook is divergente differentiatie van groot belang: er wordt zoveel mogelijk aangesloten op de individuele leerbehoeften en niveaus van de leerlingen in de groep. Binnen de Meidoornschool wordt door middel van het ontwikkelingsperspectief (OPP, voor SO leerlingen) of het individuele handelings- en overgangsplan (IHOP, voor VSO leerlingen) vorm gegeven aan de ontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast is voor elke leerling in het groepsplan aangegeven aan welke doelen per periode wordt gewerkt. Er is een clustering gemaakt van leerlingen die aan dezelfde doelen kunnen werken. Deze doelen sluiten aan bij het aanbod van de profielen waarin de leerlingen zijn ingedeeld.

Gerichtheid op Gedragsbeïnvloeding

Het uiteindelijke doel van een gecombineerde onderwijs- en zorgeffectiviteit is dat het gedrag van leerlingen doelgericht beïnvloed wordt en dat gedragsveranderingen zichtbaar worden en blijven (Knorth, Minnaert & Ruijsseenaars, 2005). De kwaliteit van deze veranderingen moet volgens Minnaert (2005) ontleend worden aan betere school- of toetsprestaties, maar ook aan motivationele, emotionele, sociale en handelingsgerichte factoren die de zelfontplooiing, competentieontwikkeling, sociale aanpassing en zelfregulatie kunnen bevorderen. Dit vraagt om een gerichtheid op niet alleen de leerling zelf, maar ook op het management, leerkrachten, begeleiders, medeleerlingen en het gezin (Minnaert, 2005). Het management creëert de faciliterende voorwaarden om de combinatie van onderwijs en zorg met zin voor kwaliteit uit te bouwen en de leerkrachten en begeleiders zijn de 'active agents' die de onderwijsleerprocessen en zorgactiviteiten van leerlingen initiëren, begeleiden en evalueren (Knorth, Minnaert & Ruijsseenaars, 2005). Door elke leerkracht wordt er gewerkt aan gedragsbeïnvloeding, voor elke leerling is dit anders vormgegeven. Het management denkt mee om zo een optimale omgeving voor de leerling te kunnen creëren.

Gerichtheid op Systematisch handelen

Om deze onderwijs- en zorgeffectiviteit te creëren is systematisch en professioneel handelen op verschillende niveaus (leerling-, groeps-, school- en bovenschools niveau) vereist, evenals afstemming tussen en binnen de niveaus (Minnaert, 2005). Het vraagt niet alleen om het op de voet volgen van de (leer)vorderingen van leerlingen en vervolgens het treffen van passende maatregelen, maar ook om een weloverwogen, doelgericht, dynamisch handelen waarop regelmatig gereflecteerd wordt (Minnaert, 2005). Om leerlingenzorg tot opdracht voor de hele school te maken is een gerichtheid op systematisch handelen de kern van een effectieve onderwijs- en zorgstructuur. Binnen de Meidoornschool is dit terug te vinden in evaluaties van de plannen en meerjaren- opbrengstendocumenten. Daarnaast vinden er jaarlijks twee consultaties plaats met betrekking tot het handelen van de leerkracht naast klassenbezoeken ter beoordeling van de leerkracht. Ook is het systematisch handelen terug te zien in de groepsbesprekingen.

De gehanteerde standaardaanpak leidt tot onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die gelden voor alle leerlingen binnen de Meidoornschool:

- De leerling heeft veel veiligheid en duidelijkheid nodig. Het is voor de leerling belangrijk om te weten wat er te verwachten is.
- De leerling heeft behoefte aan rust, structuur, stabiliteit en overzicht. Vaste procedures bij dagelijkse activiteiten en leeractiviteiten zijn van groot belang. Hierbij zijn ook voorspelbaarheid in de opbouw van de taak en taakbenadering van belang.
- Bereid veranderingen goed voor.
- De leerling heeft behoefte aan een positieve benadering en positieve feedback. Complimenten en bevestiging (m.n. in nieuwe situaties) zijn hierbij van belang.
- Bied de leerling veel succeservaringen om het vertrouwen in eigen kunnen te vergroten (vergroot competentiegevoel). Zorg daarbij voor taken waarvan de leerling verwacht dat hij/ zij ze aankan.
- De leerling heeft behoefte aan een strategisch gekozen plek in de groep, zodat hij/zij zich zo goed mogelijk kan concentreren. De leerling heeft baat bij rust en werken in kleine groepjes zonder prikkels.
- Moedig de leerling aan zich te concentreren, in te zetten en taken af te maken. Help de leerling met het plannen van activiteiten.
- De leerling heeft veel interactieve gedifferentieerde directe instructie nodig. Hierbinnen heeft de leerling onderwijs nodig volgens het model voordoen, samen doen en zelf doen.
- Zorg ervoor dat de leerling niet overvraagd wordt, anderzijds is het van belang om de leerling te stimuleren om uitdagingen aan te gaan.
- Houd rekening met vertraagde informatieverwerking, geef de leerling tijd, controleer of informatie is aangekomen, vraag informatie terug.
- Maak gebruik van picto's en gebruik zoveel mogelijk visuele ondersteuning bij het dagelijks werk.
- De leerling heeft veel herhaling nodig, ook bij dagelijkse activiteiten.
- Herhaal gedragsafspraken en regels, benoem vooral ook het gewenste gedrag.
- Zorg voor duidelijke en eenduidige regels en verwacht dat de leerling zich er aan houdt. Mocht de leerling dit niet doen, neem dan een zakelijke houding aan. Bij overtreding van regels is het werken met logische consequenties over het algemeen effectief.

4.3 Handelingsgerichte diagnostiek

De rode draad in de leerlingenzorg is het model van de handelingsgerichte diagnostiek (Pameijer & Beukering, 2015) waarin kindkenmerken centraal staan. Met behulp van dit model wordt gezocht naar een passende onderwijs- en leerbehoefte van de leerling om een optimale begeleiding voor de leerling te kunnen bieden. Er wordt uitgegaan van de hulpvraag van het kind, de ouders of de leerkracht.

In elke fase van handelingsgerichte diagnostiek is er sprake van bijdragende contextfactoren, positieve elementen en wordt er gekeken naar de taxatie van veranderbaarheid.

Schema Handelingsgerichte diagnostiek

Diagnostische fasen HGD	Bijdragen van contextfactoren	Taxatie van veranderbaarheid	Positieve elementen
Intakefase Samenwerking starten en informatie verzamelen voor de strategiefase	Is er aandacht voor contextfactoren binnen school en gezin en voor de kwaliteit van interacties ouder/ kind, leerkracht/ leerling en leerling/ medeleerling?	Wordt beïnvloedbaarheid van opvattingen en attributies van cliënten ingeschat? Is het duidelijk hoe veranderbaar deze zijn?	Zijn positieve elementen van kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie benut om de samenwerking tussen gezin en school te bevorderen?
Strategiefase Wat weten we al, wat moeten we nog weten en waarom moeten we dat weten?	Zijn contextfactoren en afstemming tussen kind en omgeving opgenomen in hypothesen? Is er aandacht voor de 'match' leerkracht-leerling?	Hoe is veranderbaarheid verwerkt in hypothesen? Is er vooral aandacht voor factoren die te beïnvloeden zijn? Zijn er ook veranderingsgerichte hypothesen?	Worden positieve kenmerken van kind en omgeving benut bij het inschatten van de mate van ernst? Zijn deze kenmerken ook benut bij het inschatten van de waarschijnlijkheid van een bepaalde hypothese? Zijn er tevens hypothesen over protectieve en promotieve factoren geformuleerd?
Onderzoeksfase Toetsen van de hypothesen en beantwoorden van de onderzoeksvragen	Is er onderzoek naar de bijdrage van factoren binnen school en gezin aan ontstaan, in stand houden en verder toenemen van problemen in de verschillende domeinen van functioneren?	Wordt het leervermogen of de zone van naaste ontwikkeling op cognitieve domeinen geëxploreerd? Wordt ook onderzoek gedaan naar de beïnvloedbaarheid en handelingsruimte van kinderen en hun opvoeders op sociaal- emotioneel gebied?	Is er tijdens het onderzoek aandacht voor positieve kenmerken van kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie? Hoe zijn protectieve en promotieve factoren te onderzoeken? Zijn er specifieke onderzoeksmiddelen voor?
Indiceringsfase Integratief beeld van factoren van kind en omgeving. Doelen voor verandering. Bepalen van gewenste aanbevelingen a.d.h.v. indicaties en contra-indicaties.	Zijn ook contextfactoren opgenomen in het integratieve beeld? Zijn de indicaties gericht op het kind, onderwijsleersituatie, opvoedingssituatie en afstemming?	Is veranderbaarheid in geschat i.v.m. het stellen van reële begeleidings- en behandelingsdoelen? Wordt kennis benut over maatregelen en interventies die over het algemeen effectief zijn gebleken bij kinderen met specifieke kenmerken?	Zijn positieve kenmerken en protectieve en promotieve factoren opgenomen in het integratieve beeld? Is het versterken hiervan als doel geformuleerd bij de indicatiestelling? Worden positieve kenmerken en factoren benut bij de besluitvorming over remediering, compensatie en handelingsplanning?
Adviesfase Informeren van cliënten en beantwoorden van hun vragen. Overleg n.a.v. aanbevelingen orthopedagoog/ psycholoog. Afspraken en evaluatie.	Is er sprake van een integrale aanpak; zijn adviezen gericht op kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie? Is de interventie gericht op het veranderen van ongunstige interactiepatronen?	Worden gewenste aanbevelingen besproken met de leerkracht en/ of ouders? Is het duidelijk wat zij kunnen en willen veranderen?	Zijn positieve elementen van kind, onderwijsleer- en opvoedingssituatie benut om de samenwerking tussen gezin en school te bevorderen? Zijn positieve kenmerken en factoren benut in interventies, zoals de handelingsplanning?

4.4 Onderwijsstructuur

De school heeft ongeveer 140 leerlingen verdeeld over twaalf groepen. De schoolstructuur bestaat uit vijf fasen. De onderbouw, middenbouw, brugklas, voorbereiding op arbeidstoeleiding en arbeidstoeleiding. Er zijn vier groepen SO en acht groepen VSO, waaronder één laagfunctionerendengroep. De groepen zijn deels gevormd naar leeftijd, maar ook naar hulpvraag en niveau. De middenbouw groepen in het SO zijn ingedeeld naar profiel. Er is één profiel 3 groep en er zijn twee profiel 4 groepen. In het VSO zijn naast de reguliere groepen één profiel 3 groep en één profiel 2 (laagfunctionerenden) groep. De laagfunctionerendengroep in het VSO is voor leerlingen die gebaat zijn bij een praktische manier van leren en die daarnaast ook extra zorg behoeven.

De school werkt met ontwikkelingsperspectieven, opgesteld na advies van de CvB. De orthopedagoog stelt het ontwikkelingsperspectief op, deze wordt besproken met ouders/verzorgers en de groepsleerkracht. Binnen onze school worden leerlingen ingedeeld in een profiel op basis van hun ontwikkelingsperspectief. Dit gebeurt op basis van leeftijd, ontwikkelingsniveau, sociaal-emotionele ontwikkeling en praktische vaardigheden. Mogelijkheden met betrekking tot leren leren en de sociaal-emotionele ontwikkeling zijn bepalend voor het indelen in een profiel. De onderwijsomgeving in de groepen komt tegemoet aan de basisbehoeften, zoals deze voor al onze leerlingen gelden, te weten:

behoefte aan veiligheid en acceptatie

behoefte aan een positief zelfbeeld

behoefte aan autonomie, zelfstandigheid en zelf keuzes mogen maken

Een ontwikkelingsperspectief is te omschrijven als 'de inschatting van de ontwikkelingsmogelijkheden van de leerling voor een bepaalde langere periode' en leidt tot een prognose van het uiteindelijke uitstroomniveau van een leerling. Door het instroomniveau te koppelen aan de mogelijkheden en beperkingen van de leerling kun je een prognose maken van het te verwachten uitstroomniveau en ontstaat een ontwikkelingslijn. Voor de leerkracht vormt het ontwikkelingsperspectief een belangrijk instrument om zijn onderwijs in te richten. Hiermee heeft de leerkracht een instrument in handen om de ontwikkelingsmogelijkheden vast te stellen en te bepalen welke zorg de leerling nodig heeft om het maximaal haalbare te realiseren. Daarmee biedt het de leerkracht een handvat om het onderwijs planmatig en opbrengstgericht vorm te geven.

Het ontwikkelingsperspectief vormt verder een geschikt instrument voor afstemming en communicatie tussen de school en de ouders van de leerling, doordat het tegelijkertijd voor de ouders een instrument is waarmee zij een beeld kunnen vormen van het perspectief van hun kind en van de weg waarlangs de school dit wil bereiken. Verder biedt het feitelijke gegevens waarmee zij de ontwikkeling van hun kind kunnen volgen. Het is ook een geschikt instrument voor afstemming en communicatie met de leerling zelf. Werken vanuit een ontwikkelingsperspectief biedt de leerkracht de mogelijkheid met de leerling in gesprek te gaan over zijn ontwikkeling. Het maakt de leerling 'eigenaar' van zijn ontwikkeling en vergroot in veel gevallen de motivatie en betrokkenheid van de leerling.

Het uitstroomniveau dat de school benoemt, moet gezien worden als een streefniveau voor de school. Naarmate de leerling ouder is wordt het perspectief steeds concreter geformuleerd in termen van het uitstroomprofiel. De school stelt het ontwikkelingsperspectief voor de eerste keer vast uiterlijk 6 weken na toelating van de leerling. In deze startperiode worden op basis van gerichte observaties, gesprekken met ouders en leerling- en dossiergegevens, het ontwikkelingsperspectief van de leerling geschetst. Om een uitstroomprofiel vast te stellen dat zo goed mogelijk aansluit bij de daadwerkelijke mogelijkheden van een leerling, kiest de school ervoor een ontwikkelingsperspectief vast te stellen als een leerling al enkele jaren op school zit, dit gebeurt bij een leeftijd van 8 jaar. Wanneer leerlingen op latere leeftijd instromen wordt het perspectief binnen 6 (+4) weken vastgesteld. Op 12-jarige leeftijd wordt het ontwikkelingsperspectief geëvalueerd, indien nodig kan dit tussentijds bijgesteld worden. Zo houd je zoveel mogelijk opties open en op deze manier voorkom je 'selffulfilling prophecy'. Het uitstroomprofiel wordt definitief vastgesteld wanneer de leerling 16 jaar is.

De school evalueert het ontwikkelingsperspectief halfjaarlijks gedurende de hele SO en VSO periode en stelt het waar nodig periodiek bij. De CvB heeft een sturende rol bij het vaststellen van het ontwikkelingsperspectief en het daarbij behorende uitstroombestand. De multidisciplinaire samenstelling van de CvB vormt hierbij een waarborg voor de kwaliteit, de controleerbaarheid en de transparantie.

Binnen onze school onderscheiden we vijf uitstroombestanden:

Profiel 1: Belevingsgerichte dagbesteding

Profiel 2: Activerende dagbesteding

Profiel 3: Arbeidsmatige dagbesteding

Profiel 4: Arbeid

Profiel 5: Vervolgonderwijs

Op dit moment kunnen we passend onderwijs bieden aan leerlingen binnen profiel 2, 3 en 4.

Profiel	Mate van beperking	Intelligentie	Ontwikkelingsleeftijd	CED aanbod	Uitstroom
1	Diepverstandelijke beperking	IQ < 20	0-2 jaar	Planctus/ CED tot 2 Einde SO: 1	Belevingsgerichte dagbesteding
2	Ernstige verstandelijke beperking	IQ 20-35	2-4 jaar	1-6 Einde SO: 4	Activerende dagbesteding
3	Matige verstandelijke beperking	IQ 35-55	4-7 jaar	2-10 Einde SO: 7	Arbeidsmatige dagbesteding
4	Licht verstandelijke beperking	IQ 55-70	7-12 jaar	4-12 Einde SO: 9	Arbeid
5	Zwakbegaafdheid tot gemiddelde mogelijkheden	IQ > 70	12-16 jaar	6-16 Einde SO: 12	Vervolgonderwijs

Dit model wordt gehanteerd om te kunnen 'sturen op perspectief' in plaats van het 'volgen van leerlingen'.

Het overgrote deel van de leerlingenpopulatie is onder te verdelen in de profielen 2, 3 en 4. Binnen deze drie profielen zijn onderwijsarrangementen geformuleerd, welke vervolgens zijn vertaald naar groepsplannen in ParnasSys. Binnen de huidige leerlingenpopulatie zijn er geen leerlingen in profiel 1 en 5 geplaatst. Voor de gehanteerde profielen zijn profielbeschrijvingen gemaakt. Deze zijn opgenomen als bijlage in het zorgplan van de Meidoornschool.

4.5 Stage en arbeidstoeleiding

Voor informatie over arbeidsvoorbereiding, stage en arbeidstoeleiding wordt verwezen naar de kwaliteitskaarten interne en lol stage, individuele stage en uitstroom.

5 Basiskwaliteit

5.1 Evaluatie op basis van het Onderzoekskader

De Meidoornschool voldoet aan het door de inspectie vastgestelde basisarrangement.

Het laatste inspectiebezoek vond plaats op 26 september 2017. Na documenten analyse en toetsing aan de praktijk, concludeerde de inspectie dat met name de praktijkvorming en arbeidstoeleiding aanleiding zijn om voor het predicaat excellente school te opteren. We hebben het advies gekregen om naar buiten te treden met onze expertise zodat andere scholen van onze successen kunnen profiteren.

In het schooljaar 2020-2021 heeft er in het VSO een audit plaatsgevonden. In het eindrapport werd een vergelijkbare conclusie getrokken en kregen we het advies om minder bescheiden om te gaan met onze prestaties.

Volgens de gestelde normen hoeft de Meidoornschool niet te werken aan hogere opbrengsten voor haar leerlingen. Het grootste gedeelte van de leerlingen stroomt uit naar beschermde arbeid, het andere deel naar dagbesteding. De besteding van de uitstroomekken is uitstekend. Toch hebben onze leerlingen niet dezelfde kansen als leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs. De belangrijkste oorzaak hiervoor is het leggen van de lat.

Door allemaal over (dezelfde) kennis te beschikken, begrijpen we de wereld beter en kunnen we een samenleving vormen. Door het aanbieden van deze kennis creëer je kansen om te participeren in de maatschappij. De filosoof Epictatus zei het al in de eerste eeuw: "Only the educated are free".

Vanuit dit perspectief bekeken is er nog veel werk te verzetten in het speciaal onderwijs. Zeker in Stadskanaal (Oost Groningen) waar de Meidoornschool staat. Stadskanaal heeft scholen voor SBO, SO/VSO en PRO, alle drie zijn relatief groot. Er zijn dus grote aantallen leerlingen in Stadskanaal die een specialistische vorm van onderwijs krijgen. Vanuit school moeten we lat hoger gaan leggen.

Door les te geven vanuit een op kennis gebouwd curriculum kunnen we de kansenongelijkheid verkleinen. Door de mentale modellen van onze SO/VSO leerlingen te vergroten, dichten we het gat tussen onze leerlingen en de leerlingen in het SBO en PRO (en misschien uiteindelijk het gat naar BAO).

Een belangrijke oorzaak van de achterstanden van onze leerlingen is het gebrek aan duidelijke zelfregulatie. Daarom brengen wij onze leerlingen waarden en normen bij, hanteren we een consequente aanpak in gedrag, zijn we duidelijk over wat we onder grensoverschrijdend gedrag verstaan en leren we ze dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor hun succes. We nemen onze opvoedingstaak net zo serieus als onze onderwijstaak. Als nurture nature sterk kan beïnvloeden (Ericsson, 2016) dan is het onze taak om de grootst mogelijke invloed uit te oefenen.

Scholen moeten het verschil maken in de kansenongelijkheid (Hirsch, 2016). Zeker wanneer opvoedingssystemen tekortschieten of falen. Dát is de belangrijkste onderwijsinnovatie die we moeten maken.

Vragenlijsten en inspectierapporten kunnen uitwijzen dat de Meidoornschool uitstekend werk levert. Maar waar ligt onze eigen lat? Wat is ónze norm. Welke toekomst willen wij voor onze leerlingen?

Dit is de discussie die we op de Meidoornschool voeren. We moeten ons gaan afzetten tegen het geaccepteerde kwaliteitsniveau. Onze missie moet zijn om uitsluitend leerlingen op hoog niveau af te leveren. We moeten de focus gaan leggen op betere leerresultaten van onze leerlingen.

5.2 Zelfevaluatie op basis van Roadmap Marzano

Een andere manier om de kwaliteit van de Meidoornschool te meten, die beter weergeeft op welke gebieden we zouden moeten verbeteren, is middels de Roadmap van Marzano. Dit model geeft aan hoe je een high performing school kunt worden. De school kan op drie niveaus worden beoordeeld. Het eerste niveau gaat over de randvoorwaarden scheppen voor schoolontwikkeling (basic school), het tweede niveau over de school goed laten presteren (well performing school) en het derde niveau over het best mogelijke onderwijs bieden voor alle leerlingen (high performing school).

De Roadmap die is ingevuld voor de Meidoornschool heeft ons doen inzien dat de randvoorwaarden voor schoolontwikkeling op orde zijn, we op onderdelen een well performing school zijn en dat we op een aantal onderdelen winst te behalen hebben. Deze lichten we hieronder toe.

Veilige ordelijke omgeving

Om een high performing school op dit onderdeel te worden zullen we leerlingmentoren en –mediatoren moeten inzetten om onderwijsactiviteiten te organiseren en conflicten te hanteren of te voorkomen. Op de Meidoornschool werken we met de Vreedzame School, in maart 2019 hebben we de implementatie van dit programma afgerond. We hebben in het VSO inmiddels een leerlingenraad en gaan volgend schooljaar starten met leerlingmediatoren op het plein en democratische groepsvergaderingen in de klas.

Collegialiteit en professionele leergroepen

Om op dit onderdeel een high performing school te worden werken we in professionele leerteams. Werken aan onderwijsverbetering gebeurt voortdurend. De initiatieven zijn verschillend en verbeteringen worden op diverse manieren aangestuurd. DuFour is één van de wetenschappers die zich bezig heeft gehouden met de manier waarop onderwijsverbeteringen het beste tot stand kunnen komen. Hij heeft dit vormgegeven in de professionele leergemeenschap. Een PLG kent drie onderliggende grote uitgangspunten; in een PLG ligt de focus op zo hoog mogelijke leerresultaten voor alle leerlingen, er heerst een cultuur van samenwerking waarin leraren collectief de verantwoordelijkheid nemen voor het leerproces van de leerlingen en er wordt resultaatgericht gewerkt om de praktijk te verbeteren en duurzame verbeteringen aan te sturen. Een goed werkende PLG heeft zes hoofdkenmerken:

Er is sprake van gedeelde visie, waarden en doelstellingen.

Er heerst een cultuur van samenwerking.

Er wordt gezamenlijk onderzoek gedaan.

Er is sprake van actiegerichtheid (leren door te doen).

Er wordt voortdurend gestreefd naar verbetering.

Er wordt resultaatgericht gewerkt.

Een PLG is geen programma wat je kunt invoeren; een PLG is een waardevolle cultuuromslag (DuFour & Fullan, 2016, pag. 9).

Sturing en herontwerp van het programma

In een high performing school wordt het curriculum continue verrijkt en verbeterd. Met ingang van volgend schooljaar zal het curriculum herzien worden middels Backwards Design. Hierbij wordt uitgegaan van waarover de leerling aan het einde van zijn/haar schoolloopbaan moet beschikken aan kennis en vaardigheden om succesvol uit te kunnen stromen. Vervolgens wordt per leerjaar bekeken wat er voor nodig is om dat niveau te behalen. Tevens hebben we de ambities om thematisch onderwijs vorm te gaan geven.

Didactische aanpak

Docenten in een high performing school houden actuele ontwikkelingen bij door wetenschappelijke literatuur te lezen en hierover een kritische dialoog met elkaar aan te gaan. Op de Meidoornschool zullen we daarom gaan sturen op het vormen van een leescultuur. Een zeer actuele ontwikkeling op didactisch gebied is het Effectieve Instructie Model. Binnen de Meidoornschool hanteren we dit model om instructievaardigheden van leerkrachten te verhogen.

6 Parels

6.1 Parels

Onze school levert basiskwaliteit (zie het Onderzoekskader 2017), maar onze school heeft ook veel toegevoegde waarde (eigen kwaliteitsaspecten). Het meest trots zijn we op onze parels:

1. Op onze school besteden we veel aandacht aan het aanleren van goed gedrag. Dit doen we door het hanteren van duidelijke schoolregels, voorspelbaar leerkracht gedrag en individuele gesprekken met leerlingen als het een keer mis gaat tijdens de les of op het plein. In deze gesprekken maken we gebruik van het zogenaamde herstelrecht waarbij leerlingen leren reflecteren op hun eigen handelen en afspraken leren maken voor de toekomst.
2. We onderhouden intensief contact met ouders. Ouderbetrokkenheid 3.0 ligt hieraan ten grondslag, maar binnen de Meidoornschool gaat het contact met ouders veel verder dan dat. Leerkrachten hebben nagenoeg dagelijks contact met de ouders van hun leerlingen. Dit gebeurt middels telefoongesprekken en berichten in Parro.
3. Onze interne- en LOL stages zijn zeer divers en bereiden onze leerlingen goed voor op de individuele stage en de uiteindelijke uitstroombestemming. Een mooi voorbeeld zijn de kooklessen en het vak catering, waarbij leerlingen leren koken in een professionele omgeving.
4. De Meidoornschool is een Gezonde School. Naast aandacht voor een gezonde leefstijl middels voeding en bewegen, focussen we ons in dit schooljaar op relaties en seksualiteit.
5. Het aanbod voor lessen in vrijetijdsbesteding is met name sportief van aard. Voorbeelden hiervan zijn spinninglessen, mountainbiken, nordick walken, skeeleren, yoga en judo.
6. We hebben een samenwerking met een rijsschoolhouder voor leerlingen die in aanmerking komen voor een tractorrijbewijs.
7. We hebben een samenwerking met een fietsenmaker die leerlingen kan opleiden tot gecertificeerd fietsenmaker.
8. We hebben in het kader van de Vreedzame School een weggeefwinkel in school. Leerlingen mogen hier gratis komen winkelen en de winkel voorziet hiermee in een behoefte bij de sociaal zwakkere gezinnen. Teven fungeert de weggeefwinkel als interne stage en is daarmee onderdeel van het praktische leerstofaanbod.
9. We hebben een badmeester in ons team en een zwembad in het gebouw, waardoor we alle leerlingen een zwemdiploma kunnen laten behalen onder schooltijd.
10. We hebben een judoka in dienst die zowel judolessen als weerbaarheidstraining kan geven.
11. De interne stage die zich richt op productiewerkzaamheden is betekenisvol voor onze leerlingen. We creëren geen fictieve leersituatie maar doen werkzaamheden die nuttig zijn in de maatschappij. Zo pakken we in voor Rituals, een lijmproducent en bakken we de koffiekoekjes die bij de plaatselijke croissanterie worden geserveerd.

7 Voorzieningen

7.1 Fysiek

Onze school beschikt in het kader van inclusiever onderwijs over de observatievoorziening genaamd Klaver-4.

Klaver-4 is een observatiegroep voor leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar. De groep is gevestigd in het gebouw van de Meidoornschoon. Het initiatief om een dergelijke groep te starten is genomen door KDC Dol-Fijn, ZMLK De Meidoornschoon, SBO De Baldakijn, RENN4. Het samenwerkingsverband PO Groningen is ook betrokken bij de totstandkoming van de observatiegroep.

De naam Klaver-4 van de observatiegroep voor jonge leerlingen, staat symbool voor:

- Geluk (welzijn)
- Groei
- De 4 participerende scholen/instellingen

Het doel van de observatiegroep is om vast te stellen welke voorziening of school geschikt is voor de leerlingen. De meerwaarde van Klaver-4 is:

- Er is meer tijd en gelegenheid om de ontwikkeling van de jonge leerlingen te observeren.
- Door bundeling van kennis en expertise kan er in een breder perspectief gekeken worden naar de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoeften van de individuele leerling.
- Plaatsing in de observatiegroep kan voorkomen dat een leerling thuis komt te zitten en niet deelneemt aan onderwijs of andere begeleiding ontvangt.
- Afstemming tussen zorg en onderwijs.

De leerlingen kunnen onder andere afkomstig zijn van VVE-instellingen, basisonderwijs, speciaal basisonderwijs of speciaal onderwijs.

Onderstaande criteria zijn van belang om in aanmerking te komen voor plaatsing in Klaver-4:

- De leerling is in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar.
- Het is onduidelijk welke voorziening of school passend is (KDC, ZMLK, SBO, RENN4 of BaO) voor een leerling.
- Ouders/verzorgers zijn actief betrokken.
- Er is, waar mogelijk, met betrekking tot de onderzoeksvraag al externe hulp ingezet en geëvalueerd.

Contra-indicaties zijn:

- Zware zorgvraag (zoals zeer beperkte communicatiemogelijkheden en/of ernstige fysieke beperkingen, aangezien plaatsing binnen KDC/MKD dan geïndiceerd lijkt).
- Een verstandelijke beperking (IQ<55), aangezien plaatsing op De Meidoornschoon dan geïndiceerd is.
- Ernstige gedragsproblemen, aangezien plaatsing op een school van RENN4 dan geïndiceerd is.

Aanbod

De focus bij de observatiegroep ligt op de ondersteuningsbehoefte binnen het onderwijs. Het onderwijsaanbod sluit aan bij de kerndoelen van het Primair- en Speciaal Onderwijs. Het onderwijs wordt aangeboden in een stimulerende leeromgeving.

De ontwikkelingsgebieden:

- Sociaal emotionele ontwikkeling; zelfvertrouwen, vertrouwen in de ander, nieuwsgierig zijn.
- Brede ontwikkeling: initiatief nemen, communicatie, samen spelen/samen werken, zelfstandigheid, werkhouding.
- Specifieke ontwikkeling: spraak- en taalontwikkeling, motorische vaardigheden, (voorbereidend) lezen, rekenen en schrijven, creatieve activiteiten, activiteiten in het kader van de oriëntatie op jezelf en de wereld.

Voor meer informatie over deze voorziening verwijzen we naar de bijbehorende ambitiekaart.

8 Personeel

8.1 Samenstelling van het team

Alle leerkrachten hebben een lesbevoegdheid (PABO). Het grootste gedeelte van de leerkrachten heeft aanvullend de Master Educational Needs gevolgd. De groepsleerkracht is in iedere groep primair verantwoordelijk voor de algehele gang van zaken.

De leerkrachtondersteuners werken zelfstandig in een groep, onder eindverantwoordelijkheid van de intern begeleiders. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor wat betreft de groepsplannen en ontwikkelingsperspectiefplannen.

De onderwijsassistenten werken ondersteunend onder eindverantwoordelijkheid van de groepsleerkracht.

De directie bestaat uit een directeur (RDO) en een adjunct-directeur (RADO).

Het zorgteam bestaat uit twee intern begeleiders, een orthopedagoog-generalist, een psycholoog en een schoolmaatschappelijk werker.

Het stagebureau is verantwoordelijk voor de de interne stages, leren op locatie stages, individuele stages en de uitstroom van leerlingen. Het stagebureau bestaat uit drie stage coördinatoren.

Daarnaast hebben we een aantal specialisten in de school. Hun expertise wordt gewaardeerd en is (in overleg) beschikbaar voor derden. Deze zijn:

- logopedist
- vakleerkracht gymnastiek
- zwemleerkracht
- judoleraar
- weerbaarheidstrainer
- onderwijskundige
- twee beeldcoaches

Ook maken we gebruik van specialisten buiten de school. Zij worden waar mogelijk onder schooltijd ingezet voor leerlingen. Deze zijn:

- fysiotherapeut
- psychomotorische spel therapeut
- GGD arts
- leesspecialist

8.2 Commissie van Begeleiding

De CvB is eindverantwoordelijk voor de totale leerlingenzorg en de toelating van nieuwe leerlingen.

Taken

Bewaken van de in- en uitstroom van leerlingen en verzorgen van aanvullende informatie t.b.v. de toelaatbaarheidsverklaring.

De CvB bespreekt iedere leerling van de Meidoornschool tenminste vier keer per schooljaar naar aanleiding van de OPP bespreking, groeps- of leerlingbespreking en schakelt waar nodig hulpverlening in.

De evaluatie van het OPP van de betreffende leerling wordt door het ondersteuningsteam ingebracht en door de CvB besproken. Bij hiaten of stagnaties in de ontwikkeling van de leerling wordt gezamenlijk besloten tot aanpassingen in het onderwijsaanbod.

Bij aanmelding van nieuwe leerlingen bepaalt de CvB aan de hand van de verstrekte dossiergegevens of de Meidoornschool kan voorzien in de onderwijsbehoefte van de leerling en beoordeelt welke informatie nog ontbreekt. Besluitvorming over de plaatsing van een leerling is een taak van de gehele CvB. Bij een positief besluit bepaalt de CvB de onderwijsrelevante beginsituatie van de leerling en stelt binnen 6 weken na plaatsing een Start OPP op. De orthopedagoog brengt deze leerlingen een bezoek in de klas.

Van iedere leerling wordt jaarlijks door de CvB geëvalueerd of het toegekende profiel nog steeds passend is. Er wordt gekeken of de leerling zich binnen zijn/ haar profiel voldoende ontwikkeld heeft, dit is bepalend voor het uitstroomperspectief.

Bespreken van ingebrachte leerlingen die problemen hebben op onderwijskundig of psychosociaal vlak.

Leden

De CvB bestaat uit interne en externe betrokkenen, te weten:

Directeur

Adjunct directeur

Intern Begeleiders

Orthopedagoog generalist en psycholoog

Jeugdarts (GGD)

Administratie (notulist)

Toets coördinator (op afroep)

Stage coördinatoren (op afroep)

Leerplichtambtenaar (op afroep)

Schoolmaatschappelijk werk (op afroep)

De CvB is een multidisciplinair team, waardoor de kwaliteit gewaarborgd kan worden. Waar nodig kan externe ondersteuning worden ingeschakeld. Voor alle CvB leden is een taakomschrijving geformuleerd.

9 Toelating van leerlingen

9.1 Toelating van leerlingen

Er is sprake van diverse fasen in het proces met betrekking tot aanmelding en begeleiding van leerlingen.

Fase A: Fase van indicatiestelling

Vanaf 1 augustus 2014 worden toelaatbaarheidsverklaringen (TLV) afgegeven door de Commissie van Advies (CvA). Wanneer deze is afgegeven wordt door de Commissie van Begeleiding (CvB) de kwaliteitskaart nieuwe leerlingen gehanteerd.

Fase B: Fase van plaatsing en intake

De directeur zorgt ervoor dat het dossier via de administratie wordt verspreid onder de leden van de CvB. Hiervoor hebben de ouders toestemming gegeven. De CvB beslist over plaatsing.

Er wordt contact gelegd met de ouders en er vindt een gesprek plaats met de directeur. De formulieren worden ingevuld en er wordt een plaatsingsafsprake gemaakt.

In deze fase van het cyclisch proces van zorg en begeleiding vinden activiteiten plaats als dossieranalyse door de orthopedagoog, dit resulteert in een start OPP en mogelijk ook vormen van handelingsgerichte diagnostiek (de leerling is inmiddels op school geplaatst).

Het is ook mogelijk dat er sprake is van een observatieplaatsing.

Fase C: Fase van aanscherping van het diagnostisch beeld en handelingsplanning

In deze fase dient zichtbaar te worden welke consequenties de kennis over het functioneren van de leerling heeft voor de inrichting van diens onderwijsleerproces. Dat wil zeggen hoe het onderwijsleerproces eruit ziet op het gebied van het leerstofaanbod, het orthodidactisch handelen, de orthopedagogische aanpak, alsmede de inrichting van de fysieke omgeving van de leerling en de inzet van ICT. Referentiekader voor de handelingsplanning in deze fase vormt het ontwikkelingsperspectief op lange termijn voor de leerling. De intern begeleider en eventueel orthopedagoog observeren bij nieuwe leerlingen in de klas. De logopedist doet een logopedische screening.

Er wordt binnen 6 weken na binnenkomst een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor de leerling. Dit wordt gaandeweg uitgebreid door de leerkracht en besproken met de ouders. Deze informatie wordt samengevat in een leerlingenmerkenkaart op het gebied van werk- en taakgedrag, sociale-emotionele ontwikkeling, praktische vaardigheden en interesses. Daarmee is het startniveau over het functioneren van de leerling in termen van leerresultaten en relevante leerling kenmerken bekend. In het ontwikkelingsperspectief worden onderwijs en ondersteuningsbehoeften weergegeven.

Fase D: Fase van sturen, begeleiden en ondersteunen van de leerling: de leerlingbegeleiding

Hierbij staan het individueel aangepaste onderwijsleerproces, de afname van toetsen en voortgang overleggen (o.a. groepsbespreking) centraal.

Commissie van Begeleiding

De CvB heeft een centrale rol in het traject van zorg en begeleiding. De CvB is verantwoordelijk voor de totale leerlingenzorg en de toelating van nieuwe leerlingen. Alle leerlingen zullen gedurende hun schoolperiode goed worden gevolgd om te bezien of de ingeslagen weg de juiste is en of het onderwijs aan ZML nog steeds de aangewezen onderwijsvorm is. Daarnaast beslist de CvB over terugplaatsing of overplaatsing naar eventuele andere vormen van (speciaal) onderwijs.

10 Onze grenzen m.b.t. passend onderwijs

10.1 Onze grenzen m.b.t. passend onderwijs

Onze school is gespecialiseerd in onderwijs aan leerlingen met een verstandelijke beperking, met eventuele bijkomstige problematiek. Alle leerlingen die binnen de kaders van onze profielen passen zijn in beginsel welkom. Dat is ons uitgangspunt. We geven daarmee tegelijk onze grenzen aan m.b.t. de extra ondersteuning die we kunnen bieden. Wanneer de begeleiding van een leerling meer ondersteuning en zorg vraagt dan wij wellicht kunnen bieden, gaan wij altijd een gesprek aan met de ouders, het SWV en Jeugdhulp. Wij kunnen zeer waarschijnlijk geen passend onderwijs geven aan:

1. Leerlingen die vanwege hun gedrag een gevaar vormen voor de medeleerlingen
2. Leerlingen die vanwege hun gedrag een gevaar vormen voor de leraren/medewerkers
3. Leerlingen die zeer specifieke specialistische medische hulp en ondersteuning nodig hebben

Op de Meidoornschool wordt onderwijs gegeven in (kleine) groepen. Wij kunnen geen onderwijs bieden aan leerlingen die één op één begeleiding behoeven.

Wanneer leerlingen bij aanmelding de leeftijd van 16 jaar hebben, verloopt de aanmelding in overleg met de coördinatoren van het stagebureau van de Meidoornschool.